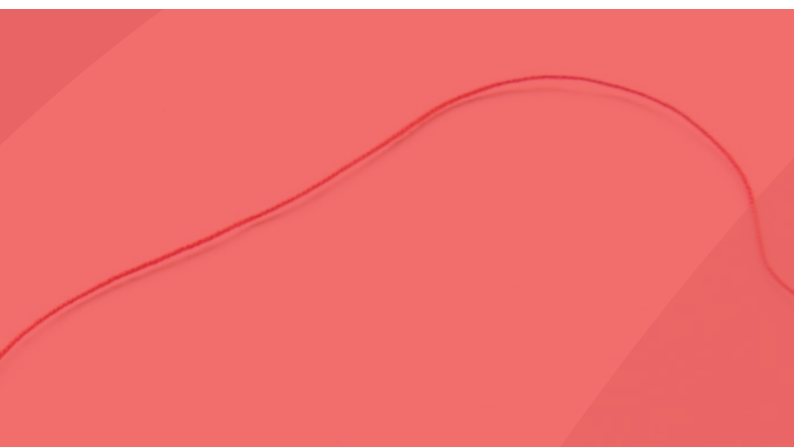

utrecht
development
board

De **Rooie** Droath:

wat U met Utrecht verbindt

Voorwoord

Utrecht zit op goud, maar moet het wel verzilveren. Dat is de naam van de publicatie die aan de wieg stond van de Utrecht Development Board (UDB). De methode die is gekozen om de potentie van onze stad ten volle te realiseren, is het verbinden van netwerken tussen bedrijven, maatschappelijke instellingen en lokale politiek. Zo probeert de UDB te komen tot een samenhangende visie op de toekomst van Utrecht. En tot slagkracht in realisatie. De UDB bestaat uit veertien sterke mensen met hart voor de stad. Onafhankelijke denkers die graag meewerken om zaken in de versnelling te krijgen.

In dit boekje stellen we ons graag aan u voor. Bovendien kiezen we positie met de tekst van onze open brief (en bijlage) aan het gemeentebestuur die u op de volgende pagina's aantreft.

Ten slotte nog een verzoek aan u. Voelt u ervoor om bij te dragen aan het verbinden van mensen en organisaties rond Utrechtse thema's en de UDB een keer te "hosten" (zoals PWC, Ziggo, ROC ASA en de Vrede van Utrecht eerder deden), stuur dan de antwoordkaart achterin dit boekje op.

Met vriendelijke groet,

Trude Maas – de Brouwer,

Voorzitter Utrecht Development Board

Een visie op de toekomst van Utrecht

Het gaat goed met Utrecht. Er worden talrijke successen geboekt die laten zien dat deze stad een grote speler is op het vlak van kennis en cultuur. Recente voorbeelden: de kennisindustrie op de Uithof en Rijnsweerd, de creatieve games-industrie gevestigd in de binnenstad en de Vrede van Utrecht en de campagne voor de Culturele Hoofdstad van Europa. Het gemeentebestuur heeft duidelijk gekozen voor de twee Utrechtse speerpunten kennis en cultuur. En een herkenbare "branding", met een fraai logo en de krachtige term UtrEcht, komt op gang.

Minder goed aan Utrecht is het ontbreken van een scherpe toekomstvisie op onze stad, een heldere kijk voor de lange termijn waar het met ons geliefde Utrecht naartoe moet. Een kader dat helpt om een afgewogen oordeel te kunnen vellen over tal van kwesties die momenteel blijven steken in discussies over subdoelstellingen (wel of geen Belle van Zuylen, wel of geen tweede schouwburg et cetera).

Wat is Utrecht nu Echt, of beter: wat wil Utrecht Echt zijn over vijf of tien jaar? De Utrecht Development Board (UDB) vindt dit een essentiële vraag. De beantwoording van deze vraag kan alleen gedaan worden door alle belanghebbenden. De kennisinstellingen en de culturele sector dus, en ook de overheid en de werkgevers en ondernemers in deze stad. Ieder zal participeren vanuit zijn of haar achtergrond en belang, maar een ieder weet ook dat we alleen samen de kracht en het succes van Utrecht kunnen behouden. Voor de lange termijn.

Toekomstbeeld

Met grote overtuiging stelt de UDB dat de kwaliteit van de (deel)plannen in de stad en een correcte besluitvorming hierover, echt niet kunnen zonder een heldere visie voor de lange termijn en een strategie over hoe die ontwikkeling in gang te zetten. Dat toekomstbeeld heeft een gezamenlijk einddoel, is herkenbaar, inspireert, nodigt uit om kennis te delen en verbindt partijen en markten in de stad zodat innovatie en synergie loskomen.

Welvaart

Elke ontwikkeling en elke richting die we nastreven heeft natuurlijk een doel. Het Utrechtse doel, meent de UDB, is te omschrijven als: een hoge, duurzame en groeiende kwaliteit van leven. Welvaart kent vele dimensies. In de ogen van de UDB gaat welvaart verder dan een financiële definitie. Welvaart gaat over het geluk van burgers. En dat kunnen we bijvoorbeeld afmeten aan de kwaliteit van de leefomgeving, de gezondheid (szorg), de sociale cohesie, de veiligheid, de democratische besluitvorming et cetera. Verbetering van welvaart meten we dus af aan meer aspecten dan aan een vooruitgang van het inkomen. Tegelijkertijd realiseren we ons dat het materiële aspect wel een belangrijke "hefboom" is om alle andere dimensies naar een hoger niveau te tillen.

Utrecht woonstad

De aantrekkelijkheid van de stad als leef- en woonomgeving is van doorslaggevend belang. Gerard Marlet (Atlas voor Gemeenten) heeft de veranderingen in de samenleving bestudeerd en betoogt op overtuigende wijze dat mensen wonen boven werk verkiezen als hun vestigingsmotief. Bereikbaarheid, veiligheid, cultuur, horeca en de kwaliteit van de woningen zijn

daarbij aspecten die mensen meewegen in hun keuze voor een stad.

Voor het beleid voor de stad betekent dit, dat de gemeente niet alleen moet inzetten op directe werkgelegenheid maar evenzeer werk moet maken van Utrecht als aantrekkelijke woonstad. Investeren dus in woningaanbod, infrastructuur, sportfaciliteiten, cultuur, veiligheid en bereikbaarheid. Het is langs deze weg dat talent voor de stad behouden wordt en dat nieuw talent zich in Utrecht zal vestigen. De ontwikkeling van de woonomgeving creëert welvaart en geluk.

Visie

Als we in deze context kijken naar de toekomst van de stad, dan is een keuze voor kennis en cultuur een belangrijke aanzet, maar nog niet voldoende als we spreken over ons aller toekomst. Wat is Utrecht nu Echt? Het gemeentebestuur en alle lokale partners die ertoe doen in het Utrechtse moeten met elkaar verder durven kijken en een visie gaan ontwikkelen voor de komende vijf á tien jaren. Waar willen we dan staan, wie willen we dan zijn? Die visie is leidend bij belangrijke keuzes in de nabije toekomst. Zoals: moet er een tram naar de Uithof rijden of naar Leidsche Rijn?

En: laten we alle cultuur in de binnenstad floreren of creëren we ook plekken elders in de stad? En ook: streven we wel of niet naar werkgelegenheid in Leidsche Rijn?

Leiderschap en organisatie

Het kan niet anders of bij de keuze en uitvoering van toekomstbestendig beleid zijn "partnerships" nodig. Tussen burgers, overheid, bedrijven, onderwijs-instituten en maatschappelijke instellingen. Het gaat echt niet langer op om het streven naar welvaart alleen bij "de gemeente" neer te leggen. Dit is evengoed het product en de verantwoordelijkheid van de partners van de gemeente of van de stad.

De kracht en het succes van de stad en de weg naar een welvarende toekomst vragen om verbindend leiderschap. Leiderschap dat alle partijen in de stad, die kunnen bijdragen aan een verandering, bindt. Dat ook de verbinding zoekt tussen bestaande initiatieven – en die zijn gelukkig talrijk – en nieuwe ideeën.

Vanzelfsprekend moeten we onderweg kritische keuzes maken. Keuzes die soms weerstand zullen oproepen. Toch zijn die keuzes uit te leggen en te

verantwoorden, als we maar een heldere visie op (de toekomst van) onze stad hebben.

Ook taakverdeling is nodig. De gemeente heeft taken in de randvoorwaardelijke sfeer, zoals veiligheid, infrastructuur, kwaliteit van woningen, die moeten bijdragen aan Utrecht als aantrekkelijke stad. Maar meer partijen hebben taken en rollen in deze stad en die zijn wat ons betreft niet vrijblijvend.

Rol van de Utrecht Development Board

Wat kan en wil de UDB zelf betekenen voor de stad en haar zo dringend gewenste toekomstvisie. Allereerst ziet de UDB het als zijn taak om de noodzaak van die toekomstvisie te agenderen. De UDB huldigt het motto "verbinden, versnellen, verzilveren" en stelt zich graag op als faciliterende partij die het proces ondersteunt om te komen tot een visie en strategie. In de tekst op de hiernavolgende pagina's ziet u al elementen waaruit de visie op de toekomst van Utrecht zou kunnen bestaan. Wij nodigen u van harte uit hiervan kennis te nemen en om op onze site www.utrechtdb.nl met ons en met iedereen die meedoet van gedachten te wisselen.

Wij verheugen ons op uw reactie en we zien uit naar een zeer succesvolle samenwerking.

Belangrijke elementen van visie en strategie

Voordat er verder gesproken wordt over de strategie moet eerst helder zijn welke doelstelling de stad wil optimaliseren. Naar de mening van de UDB kan deze voor de stad "welvaart voor alle burgers van Utrecht" zijn. Het doel voor de ontwikkeling van Utrecht is een hoge, duurzame en groeiende kwaliteit van leven te creëren voor haar burgers.

De belangrijkste hefboom om dit doel te bereiken is het realiseren van een hoog en groeiend "inkomen per burger" en een hoog en groeiend "totaal inkomen" van de burgers om de overige dimensies van welvaart, zoals veiligheid, bereikbaarheid, goede woonfunctie, sociale- en leefomgeving en gezondheid te financieren. Een hoog inkomen per hoofd geeft burgers keuzemogelijkheden om zelf de mix tussen werk en vrije tijd te bepalen. Een hoog (totaal) inkomen genereert belastinginkomsten waarmee "dienstverlening" van de overheid in enge zin en in brede zin gefinancierd kan worden, bijvoorbeeld subsidies voor kunst, sport en cultuur, creëren en onderhouden van de publieke ruimten, zorgen voor veiligheid, maar ook bijvoorbeeld normstelling (bijvoorbeeld luchtkwaliteit, arbo normen), e.d.

Bovenstaande redenering geeft al aan dat de huidige initiatieven, bijvoorbeeld "Culturele Hoofdstad", voor de UDB niet gelden als einddoel, maar een middel zijn om de ambities van de stad te realiseren.

Vragen die de ontwikkelingsstrategie voor Utrecht moet beantwoorden

Enigszins simplistisch doorgeredeneerd op bovenstaande uiteenzetting moet de ontwikkelingsstrategie van de stad een aantal speerpunten hebben voor haar werkgevers, bewoners en bezoekers:

1. Huidige burgers en werkgelegenheid productiever maken
2. Nieuwe werkgelegenheid met groeipotentieel genereren of aantrekken
3. Huidige burgers aan de stad verbinden
4. Nieuwe bewoners naar de stad halen
5. Aantrekkelijk zijn voor bezoekers

Met deze speerpunten moet de strategie dus antwoord geven op de volgende vragen:

1. Hoe maken wij de huidige burgers en werkgevers productiever?
2. Welke werkgelegenheid heeft het grootste groeipotentieel als sector en in productiviteit? Wat moet je als stad bieden om deze aan te trekken? Hoe moet je dit organiseren?
3. Wat zijn de mogelijkheden en wensen van de bestaande bewoners? Wat moet je bieden om hen aan de stad te binden?
4. Welke bewoners zijn attractief voor de stad? Wat zijn hun wensen en eisen? Hoe krijg je ze ertoe om naar Utrecht te verhuizen? Hoe voorkom je dat ze vertrekken?

Huidige positie van de stad

De strategie van Utrecht moet voortbouwen op de sterke positie die zij als stad en regio heeft en moet inspelen op trends en kansen die zich in de maatschappij aanbieden (bijvoorbeeld duurzaamheid). De sterke punten waar Utrecht op kan bouwen zijn:

Voor werkgevers:

- Een centrale positie in het land – ontmoetingsplaats
- Een goed opgeleide bevolking
- 30 minuten van Schiphol
- Een centrum voor hoogwaardige wetenschap (UU en UMC) en beroepsonderwijs (HU en ROC's)
- Nutrition corridor met Wageningen
- Kennisintensieve en hoogwaardige werkgelegenheid (financiële en IT dienstverlening)
- Een broedplaats voor creatievelingen (gaming, kunstenaars, zzp'ers)
- Overheid die steeds proactiever en werkgeversgezinder wordt (accountmanagement bij EZ)
- Kwalitatief goede kantoorruimte

Voor bewoners:

- Een schone, veilige stad met een menselijke maat
- Centraal gelegen in Nederland (voor de forenzen)
- Toegankelijke natuur buiten de stad
- Doe-maar-gewoon houding, authenticiteit
- Een hoogwaardig cultureel aanbod, met eenvoudige toegang tot het nog bredere aanbod in Amsterdam

- Actieve amateurs op vele fronten
- Divers woningaanbod in de stad, Leidsche Rijn en directe omgeving van Utrecht
- Kindvriendelijk in faciliteiten: bijv. onderwijs en sport

Inspelen op trends

De strategie moet ook inspelen op maatschappelijke trends en omstandigheden. Zo is sociale cohesie een belangrijke voorwaarde voor iedere strategie. Daarnaast zou de strategie ook richtinggevende uitspraken moeten doen op het gebied van duurzaamheid. Verdere studie kan nog andere voor Utrecht belangrijke trends opleveren.

Visie op ontwikkeling van Utrecht

Een mogelijke visie op de ontwikkeling van de stad zou kunnen zijn: "Utrecht is een duurzame, 'no-hassle' stad van menselijke maat, waar hoogwaardige kenniswerkers willen werken en wonen. Zij vormen de economische motor van de stad, die werkgelegenheid creëert voor heel Utrecht en die daardoor de kwaliteit van leven in de stad voor alle inwoners stimuleert."

Een ontwikkelingstrategie voor Utrecht

Mogelijke strategische initiatieven op de vier eerder genoemde terreinen, die voortbouwen op een sterke positie en maatschappelijke trends:

1. Huidige burgers en werkgelegenheid productiever maken
 - a. Bereikbaarheid: oplossen congestie rond Utrecht, snel OV naar werkkernen
 - b. Parkeren in kantoorparken faciliteren
 - c. Breedband internet voor videothuiswerken
 - d. Ontmoetingsplaatsen creatieve zzp'ers
 - e. Kwalitatief goed OV tussen woonkernen en werkkernen
2. Nieuwe werkgelegenheid met groeipotentieel genereren of aantrekken
 - a. Jagen op groeisectoren: medisch, voeding, science, IT en duurzaamheid
 - b. Een proactief loket voor vestigen, accountmanagement
 - c. Intensieve en continue samenwerking op dit terrein met UU, UMC en HU en ROC vormgeven
 - d. (Dependance van een) Internationale school faciliteren
 - e. Een kweekvijver voor talent zijn in werk, kunst, cultuur en (top)sport
3. Huidige burgers aan de stad verbinden
 - a. Een veilige, schone, duurzame en gezonde stad bieden
 - OV elektrisch of op gas/waterstof; idem voor gemeentelijke dienstverleners

- Openbare gebouwen en nieuwe woningen energieneutraal
 - Utrecht koopt duurzaam in
 - b. Talentenweekvijver voor de eigen stad inzetten: evenementen promoten
 - c. Onderwijs en sportaanbod verbeteren
 - Alle schoolkinderen stimuleren aan sport te doen, met topsport als katalysator en topsporters voor activering
 - d. OV tussen achtergestelde wijken naar nieuwe werkkernen verbeteren
 - e. Bieden van hoogwaardiger stadscentrum met een breder cultureel aanbod (tweede schouwburg!)
 - f. Ontwikkeling van hoogwaardige, lommerrijke buitenwijk om de 'trek naar buiten' te accommoderen
 - g. Herontwikkeling van achtergebleven wijken
 - h. Stimuleren lokaal ondernemerschap
4. Nieuwe bewoners naar de stad halen
- a. Nieuwe werkers stimuleren naar Utrecht e.o. te verhuizen, bijvoorbeeld met economische prikkel van één tot drie jaar vrijstelling van OZB
 - b. Divers woningaanbod stimuleren toegesneden op doelgroepen
 - c. Betaalbare huizen voor starters
 - d. Lobbyen voor duurzaamheidsvriendelijke overdrachtsbelasting (verhuizen om reisafstand te reduceren heeft 0% tarief)

Voorgaande opsomming is bedoeld om te laten zien hoe een visie en strategie praktisch kunnen worden ingevuld. De UDB wil met die voorbeelden geen compleetheid pretenderen, maar discussie stimuleren. Er zijn ook andere denkrampen mogelijk.

En ten slotte, een gekozen richting moet analytisch goed onderbouwd worden. Welke sectoren groeien? Wat levert een werkgever economisch op? Is er economisch verschil tussen wonen en werken? Of wonen óf werken? Wat willen de verschillende klantsegmenten? En zo zijn er nog vele andere vragen te bedenken die de uiteindelijk te formuleren ambitie aanzienlijk zullen beïnvloeden.

Leden Utrecht Development Board

Trude Maas - de Brouwer

Onafhankelijk bestuurder en toezichthouder

**'Utrecht is een fantastische stad.
Talent en initiatief achter oude gevels.'**

Geert Blijham

Toezichthouder en adviseur in zorg en wetenschap

'Voor mij is Utrecht een bruisende stad waarin internationaal talent zich welkom weet.'

Pamela Boumeester

Onafhankelijk bestuurder en toezichthouder

**'Utrecht is een stad waar ik geniet,
waar ik graag op een terras zit, waar
ik graag iets voor doe'**

Naoual Dinia

Directeur/eigenaar Novodor BV

**'Utrecht is een kleurrijke en
ondernemende stad.'**

Marek Guensberg
Adviseur CMS-DSB

'Utrecht is een bijzondere stad die alles biedt wat je van een stad mag verwachten.'

Jeroen Hermkens
Kunstenaar

'Utrecht is een bron van inspiratie voor mij.'

Richard Kraan
Partner PricewaterhouseCoopers

'Utrecht is een stad die haar bescheidenheid mag laten varen, zonder haar karakter en waarden te verliezen.'

Jan Willem Maas
Senior Partner & Managing Director BCG

'Utrecht is het best bewaarde geheim van Nederland.'

Rien Nagel
Directievoorzitter Rabobank Utrecht e.o.

'Utrecht is een veelkleurige stad zonder een uitgesproken eenduidig profiel.'

Thekla Teunis

Student Universiteit Utrecht

'Utrecht is een stad die overloopt van talent.'

Karin Verkerk

College van Bestuur Amarantis Onderwijsgroep

(o.m. ROC ASA Utrecht)

'Utrecht is één van de mooiste steden in Nederland met grote mogelijkheden.'

Jo de Viet

Secretaris Utrecht Development Board

'Utrecht is de stad van kennis en cultuur en een bron van creatief toptalent.'

Steven de Waal

Founder en Executive Partner Public SPACE

'Utrecht is een stad in de reeks Florence, Leuven, Cambridge: een parel van inspiratie!'

Viktor Wijnen

Managing Director Dutch Game Garden

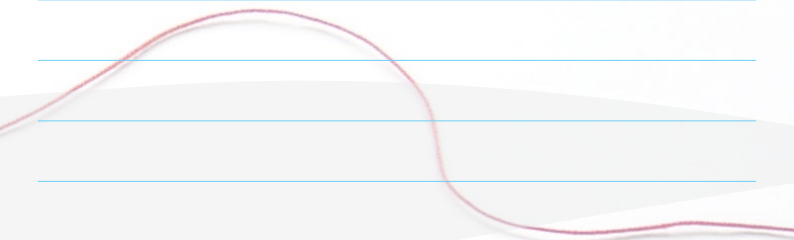
'Utrecht is waar ik ben en Utrecht is wie ik ben.'

Notities

The image shows a page of white paper with horizontal blue lines. The word "Notities" is written in blue at the top left. A large, irregular red scribble is present at the bottom of the page, overlapping several lines. The background behind the paper is a light gray gradient.

Notities

Notities

utrecht
development
board

UTRECHT

Colofon

Tekst: Utrecht Development Board

Redactie, concept, uitvoering: EPP public relations

Vormgeving: Lawine grafisch ontwerp | www.lawine.nl

Fotografie: Norbert Waalboer Fotografie, Foto Studio Hagens DKF
en Lawine grafisch ontwerp

Druk: Vandenberg drukwerken

Meer informatie over de Utrecht Development Board
vindt u op de website www.utrechtdb.nl